

Przepisy o klauzuli sumienia lekarzy tracą moc po opublikowaniu wyroku TK

publikacja: 16.10.2015

aktualizacja: 16.10.2015, 15:27

Foto: 123RF

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczący klauzuli sumienia lekarzy został opublikowany - tym samym zakwestionowane przepisy tracą moc. Za niekonstytucyjny TK uznał m.in. obowiązek wskazania innego lekarza czy szpitala przy odmowie świadczenia z powołaniem się na klauzulę.

REDAKCJA POLECA

07.01.2016

Lekarze przeciw obowiązkowi pracy w Polsce po rezydenturze

27.10.2015

Pielęgniarki i położne - normy zatrudnienia

25.10.2015

Wolność sumienia nie tylko dla lekarzy

09.10.2015

Klauzula sumienia: co wyrok TK oznacza dla pacjentów

08.10.2015

Kędzierski: Klauzula sumienia skrupulanckiego

07.10.2015

Trybunał: Ograniczenia klauzuli sumienia niezgodne z konstytucją

07.10.2015

Tomasz Pietryga: Klauzula sumienia to nie fanaberia

16.05.2015

Klauzula sumienia w szwedzkim prawodawstwie

24.02.2015

Ograniczenie klauzuli sumienia lekarzy - zgodne z konstytucją

02.12.2014

"Ordo Iuris" negatywnie o zmianach w klauzuli sumienia

KANCELARIERP.PL

Stwórz swoją umowę - szybko i profesjonalnie!

W piątek orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw.

Dotychczas ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty stanowiła, że lekarz może powstrzymać się od wykonania świadczeń zdrowotnych niezgodnych z jego sumieniem, z zastrzeżeniem sytuacji, gdy zwłoka mogłaby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia, oraz w innych przypadkach niecierpiących zwłoki.

Zgodnie z ustawą, powołując się na klauzulę sumienia i odmawiając wykonania świadczenia, lekarz miał obowiązek wskazać realne możliwości uzyskania tego świadczenia u innego lekarza lub w innym podmiocie leczniczym oraz uzasadnić i odnotować ten fakt w dokumentacji medycznej. Lekarz wykonujący swój zawód na podstawie stosunku pracy lub w ramach służby ma ponadto obowiązek uprzedniego powiadomienia na piśmie przełożonego.

7 października Trybunał zakwestionował niemożność powołania się na klauzulę sumienia w "innych przypadkach niecierpiących zwłoki", uznając to określenie za nieprecyzyjne.

Za niezgodny z konstytucją uznano również obowiązek wskazywania innego lekarza, który wykona dane świadczenie. Natomiast obowiązek powiadomienia przełożonego o skorzystaniu z klauzuli sumienia oraz uzasadnienia i odnotowania tego w dokumentacji uznany został za zgodny z konstytucją.

TK stwierdził, że wolność sumienia – w tym ten jej element, którym jest sprzeciw sumienia – musi być respektowana niezależnie od tego, czy istnieją przepisy ustawowe ją potwierdzające. Według TK ustawodawca nie może, więc dowolnie kształtować albo znosić tego „przywileju”, lecz musi respektować konstytucyjne warunki ustanawiania ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela.

Rzecznik Praw Obywatelskich Adam Bodnar w poniedziałek zaapelował do ministra zdrowia o pilne ustanowienie mechanizmu, który pozwoli pacjentowi dowiedzieć się, gdzie może uzyskać świadczenie, którego wykonania odmówił lekarz, powołując się na klauzulę sumienia.

RPO zwrócił uwagę, że z dniem wejścia w życie orzeczenia TK w polskim porządku prawnym brak będzie podmiotu zobowiązanego do wskazania pacjentowi, któremu lekarz powołując się na klauzulę sumienia odmówił wykonania określonego świadczenia, realnych możliwości uzyskania tego świadczenia u innego lekarza lub w innym podmiocie leczniczym.

"Taka sytuacja stwarza zagrożenie braku możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego przez pacjenta w świetle gwarancji zawartych w art. 68 ust. 1 i 2 Konstytucji RP" - uważa Bodnar.

Rzecznik resortu zdrowia Krzysztof Bąk poinformował PAP, że "decyzja o sposobie realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego (...) będzie możliwa po doręczeniu do Ministerstwa Zdrowia pisemnego uzasadnienia". Dodał, że "szczegółowe rozwiązania opracowane zostaną po pełnej analizie wyroku wraz z uzasadnieniem".

Wiceminister zdrowia Sławomir Neumann, komentując wyrok Trybunału, mówił PAP, że teraz należy znaleźć rozwiązanie zgodnie, z którym ktoś inny wskaże pacjentowi lekarza lub placówkę, którzy udzielają danego świadczenia. Dodał, że należy zastanowić się, czy taką informację pacjent uzyska np. od dyrektora szpitala, ordynatora lub Narodowego Funduszu Zdrowia.

Wiceminister zaznaczył, że wcześniej resort musi przeprowadzić analizę prawną orzeczenia TK. "Zadbamy o sumienie lekarzy, musimy zadbać też o sumienie pacjentów i ich prawa, więc takie rozwiązanie musimy znaleźć" - dodał.

KOMENTARZ DNIA

© Licencja na publikację

Źródło:

Prawo Lekarze Pielęgniarki Prawo dla Ciebie Zdrowie